Dziennik Urzędowy

MINISTERSTWA SPRAWIEDLIWOŚCI

WARSZAWA Nr 4 15 kwietnia 1947 r.

TREŚĆ:

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 27 marca 1947 r.

w sprawie rozdzielników i warunków prenumeraty Dziennika Ustaw R. P.

1) Bezpłatnie otrzymują Dzienniki Ustaw R.P.:

a) Ministerstwo Sprawiedliwości według rozdzielnika, opracowanego przez Wydział Administracyjny (załącznik Nr 1),

b) Najwyższy Trybunał Narodowy, Prokuratura Najwyższego Trybunału Narodowego, sądy powszechne łącznie z prokuraturami i sądy pracy według rozdzielnika, opracowanego przez Wydział Administracyjny (załącznik Nr 2),

c) biblioteki wyższych zakładów naukowych oraz wszystkie publiczne biblioteki państwowe i samorządowe w ilości do 2 egzemplarzy.

Wydział Administracyjny jest upoważniony do przeprowadzania zmian w rozdzielnikach w razie zaistnienia potrzeby powiększenia, zmniejszenia lub uzupełnienia kompletów Dziennika Ustaw R. P., przesyłanych Ministerstwu Sprawiedliwości lub sądom (pkt 1 lit. a i b).

2) Z 50% ulgi w prenumeracie Dziennika Ustaw R. P. korzystają:
   a) władze, urzędy, instytucje i zakłady państwowe. Pod przepis ten nie podpadają przedsiębiorstwa państwowe, samorząd terytorialny, samorząd zawodowy, partie polityczne, związki zawodowe i organizacje społeczne.
   b) Pracownicy wymiaru sprawiedliwości (sędziowie, prokuratorzy, asesorzy, aplikanci i urzędnicy sądowi i urzędów wymiaru sprawiedliwości, nie wyłączając centrali).
3) Z 33% ulgi przy nabywaniu kompletnych roczników Dziennika Ustaw R. P. korzystają: nieegzaminowani aplikanci sądowi, przygotowujący się do egzaminu sędziowskiego, na podstawie zaświadczenia właściwego prezesa sądu okręgowego.
4) Wysokość opłaty za prenumeratę Dziennika Ustaw R.P. ustala Departament Organizacyjno - Administracyjny Ministerstwa Sprawiedliwości. Ceny poszczególnych zeszytów Dziennika Ustaw R.P. ustala Administracja Dziennika Ustaw R. P. w zależności od ich objętości.

w/z Minister Sprawiedliwości:

Tadeusz Rek
Podsekretarz Stanu

Załącznik Nr 1 do punktu 1 lit. a zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 marca 1947 r.

ROZDZIELNIK

Dziennika Ustaw R. P. dla Ministerstwa Sprawiedliwości.

I. Gabinet Ministra . . . . ogółem 47
   1. Sekretariat Ministra Sprawiedliwości . . . 2
   2. Sekretariat Wiceministra L. Chajna 2
   3. Sekretariat Wiceministra T. Reka 2
   4. Kancelaria Główna . . 2
   5. Biblioteka 3
   6. Biuro Współpracy Międzynarodowej 1
   7. Biuro Współpracy Międzynarodowej dla placówek zagranicznych 35

II. Biuro Personalne . . . . . „ 5

III. Departament Organizacyjno-Administracyjny . . . . „ 12
   1. Sekretariat Departamentu 2
   2. Wydział Administracyjny 4
   3. Wydział Gospodarczo-Skarbowy 3
   4. Wydział Statystyczny z Rejestrem Skazanych 2
   5. Wydawnictwa 1

IV. Departament Ustawodawczy ogółem 8

V. Departament Szkolenia Zawodów Prawniczych i Popularyzacji Prawa . . . . . „ 8
   1. Sekretariat Departamentu 7
   2. Demokratyczny Przegląd Prawniczy 1

VI. Nadzór Sądowy . . . . . „ 3

VII. Nadzór Prokuratorski . . . „ 8

Załącznik Nr 2 do punktu 1 lit. b zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 27 marca 1947 r.

ROZDZIELNIK

Dziennika Ustaw R. P. dla sądów.

I. a) Najwyższy Trybunał Narodowy 3 egzempl.
   b) Prokuratura Najwyższego Trybunału Narodowego 3 „

II. Sąd Najwyższy łącznie z Prokuraturą Sądu Najwyższego 15 „

III. a) Sądy Apelacyjne po 5 „
   b) Prokuratury Sądów Apelacyjnych po 3 egzempl.

IV. a) Sądy Okręgowe po 7 „
   wyjątkowo:
   1) Sąd Okręgowy w Gdańsku 5 „
   2) „ „ w Katowicach 10 „
   3) „ „ w Krakowie 11 „

4) Sąd Okręgowy w Lublinie 5 egzempl.
5) „ „ w Olsztynie 5 „
6) „ „ w Poznaniu 10 „
7) „ „ w Toruniu 5 „
8) „ „ we Wrocławiu 6 „
9) „ „ w Warszawie 13 „
10) „ „ w Głogowie z siedz. w Nowej Soli 5 „
11) „ „ w Łodzi 10 „
b) Wydziały Zamiejscowe Sądów Okręgowych po 3 „
c) Prokuratury Sądów Okręgowych po 4 „
wyjątkowo:
1) Prokuratury S. O. w siedzibach Apelacji po 6 egzempl.
2) Prokuratura S. O. w Bydgoszczy 7 „
d) Oddziały Zamiejscowe Prokuratur Sądów Okręgowych po 2 „
V. Sądy Grodzkie po 2 „
wyjątkowo
1) Sądy Grodzkie w siedzibach Apelacji po 5 „
2) Sądy Grodzkie w siedz. Sądów Okręgowych po 4 „
3) Sąd Grodzki w Warszawie 7 „
VI. Sądy Pracy po 1 „

OKÓLNIK Nr 5/47

w sprawie wykładni art. 13 kodeksu postępowania niespornego.

Do Sądów Apelacyjnych, Okręgowych i Grodzkich.

Doszło do mojej wiadomości, że w praktyce powstały rozbieżności na tle udziału Prokuratorii Generalnej R. P. w postępowaniu niespornym. Nie przesądzając wyników wykładni sądowej, wyjaśniam, co następuje:

Kodeks postępowania niespornego przyjmuje za punkt wyjścia uczestnictwa w postępowaniu niespornym okoliczność, że dana osoba jest „zainteresowana" w sprawie. Zainteresowanym jest każdy, czyich praw dotyka wynik postępowania. Powstaje obecnie pytanie, w jaki sposób zainteresowany staje się uczestnikiem postępowania w rozumieniu proceduralnym, a więc uzyskuje prawa do obecności na posiedzeniu sądowym (art. 23), winien być zawiadomiony o terminie posiedzenia (art. 24), doręcza mu się odpisy pism (art. 18) i postanowienia (art. 32 § 2), jest związany wynikami postępowania (art. 43 i 44) itp. Możliwe są tu dwa sposoby: pierwszy polega na „wzięciu udziału" w sprawie, czy to w formie zgłoszenia wniosku o wszczęcie postępowania, czy to przez wzięcie udziału w postępowaniu już wszczętym (art. 13 § 1 zd. 2 i 3), drugim sposobem jest wezwanie zainteresowanego przez sąd do wzięcia udziału w sprawie (art. 13 § 2). Błędne byłoby mniemanie, że w tym drugim przypadku zainteresowany staje się uczestnikiem dopiero przez wzięcie udziału w sprawie. Takie rozstrzygnięcie sprawy doprowadziłoby bowiem do pozostawienia uznaniu zainteresowanego, czy wynik postępowania będzie dla niego wiążący, czy też będzie on mógł dochodzić swych praw w drodze postępowania spornego (art. 44). Sprzeciwiałoby się to zasadom ekonomii procesowej oraz mogłoby spowodować zależne od woli stron przerzucenie na drogę postępowania spornego tych spraw, które ustawodawca skierował do postępowania niespornego, co innymi słowami skutkowałoby praktycznie przeprowadzenie w jednej i tej samej sprawie aż dwóch postępowań, a przecież jednym z podstawowych motywów przy przekazywaniu poszczególnych typów spraw do postępowania niespornego jest zamiar możliwie prostego i szybkiego zakończenia sprawy.

Jeżeli zainteresowanym w sprawie jest Skarb Państwa lub inne podmioty prawne, za które działa Prokuratoria Generalna R. P., stosować należy przedstawione wyżej zasady. Jeżeli więc w toku postępowania okaże się, że Prokuratoria Generalna nie bierze udziału mimo, iż wynik postępowania będzie dotykał praw, reprezentowanych przez nią podmiotów, należy ją wezwać do udziału w sprawie (art. 13 § 2), zawiadamiać o terminie posiedzeń (art. 24) i doręczać jej postanowienia sądu (art. 32 § 3).

Zupełnie odmienny charakter ma natomiast udział w sprawie Prokuratorii Generalnej (art. 13 § 3) w obronie interesu publicznego. Udział ten jest pozostawiony całkowicie swobodnemu uznaniu Prokuratorii Generalnej i staje się ona uczestnikiem jedynie i wyłącznie przez wzięcie udziału w sprawie.

W takim przypadku nie jest ona „zainteresowaną" w rozumieniu art. 13 § 1, skoro wynik postępowania nie dotyka bezpośrednio praw podmiotów przez nią reprezentowanych; tym samym odpada potrzeba wzywania Prokuratorii Generalnej przez sąd do „wzięcia udziału w sprawie" (art. 13 § 2).

Ze względu na to, że według posiadanych przez Ministerstwo Sprawiedliwości danych Prokuratoria Generalna nie dysponuje żadnymi innymi skutecznymi sposobami dowiedzenia się o sprawach, w których udział jej w postępowaniu byłby wskazany w obronie interesu publicznego, sądy winne zawiadamiać Prokuratorię Generalną o takich sprawach, w których według oceny sądu obrona

interesu publicznego wymaga udziału Prokuratorii. Bez takiego współdziałania ze strony sądów przepis art. 13 § 3 stałby się martwą literą. Należy jednak podkreślić, że zawiadomienie takie nie ma charakteru wezwania do udziału w sprawie i że, jak o tym wyżej była mowa, po otrzymaniu zawiadomienia Prokuratoria Generalna sama decyduje o tym, czy weźmie udział w sprawie czy nie; dopóki nie weźmie udziału, nie jest uczestnikiem postępowania. Zawiadomienia powinny zawierać te istotne okoliczności sprawy, które dałyby Prokuratorii Generalnej dostateczną podstawę do powzięcia decyzji w przedmiocie wzięcia udziału w sprawie.

Warszawa, dnia 20 marca 1947 r.

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

OKÓLNIK Nr 6/47

w sprawie uchybień w orzecznictwie, stwierdzonych na podstawie kontroli akt i kart karnych.

Do Obywateli
Prezesów Sądów Apelacyjnych
i Okręgowych,
Przewodniczących Wydziałów
Zamiejscowych Sądów Okręgowych
i Kierowników Sądów Grodzkich.

Ministerstwo Sprawiedliwości, przeglądając karty karne, przesyłane do Rejestru Skazanych, oraz akta spraw, stwierdziło powtarzanie się pewnych poważnych uchybień przepisom prawa.

Najczęściej spotykane uchybienia przepisom prawa materialnego stanowią:

1) nieprawidłowe wymierzanie kar pozbawienia wolności, np. wymierzanie kary więzienia w rozmiarze niżej 6 miesięcy (art. 39 kk) i oznaczanie tej kary w tygodniach lub wymierzanie aresztu (wbrew art. 41 § 1 kk) w dniach;
2) niewymierzanie jednej z obligatoryjnych kar za dane przestępstwo (grzywny), np. za występek z art. 134, 160 lub 255 kk;
3) nieprawidłowe stosowanie warunkowego zawieszenia wykonania kar (art. 61 kk), np. zawieszenie wykonania kary na okres jednego roku lub zawieszenie wykonania kar, orzeczonych w wymiarze ponad dwa lata;
4) nieprawidłowe stosowanie art. 59 kk, np. łagodzenie kar więzienia na grzywnę lub stosowanie art. 59 kk bez powołania „przypadku wskazanego w ustawie";
5) nieprawidłowe skazywanie nieletnich, np. skazywanie nieletnich na kary więzienia, aresztu lub grzywny, bądź też skazywanie nieletnich nakazami karnymi (art. 34 przep. wprow. kpk), bądź wreszcie niestosowanie art. 625 § 1 kpk i art. 88 § 1 lit. a kpk. Nadto sądy, stosując jako środek wychowawczy oddanie nieletniego pod dozór odpowiedzialny, nie wydają koniecznych zarządzeń co do wykonania orzeczenia (art. 17 pr. o wykr.);
6) zamienianie grzywny, wymierzonej obok kary więzienia, na areszt (art. 43 § 3 kk);
7) niestosowanie przez sądy artykułów 42 § 2 i 62 kk, które mają doniosłe znaczenie wychowawcze;
8) sporządzanie sentencji wyroków skazujących, nie odpowiadających najistotniejszym wymogom art. 369 kpk, i uzasadnień, nie odpowiadających wymogom art. 379 kpk.

Jedną z najczęstszych przyczyn zbędnej korespondencji jest niewłaściwa wykładnia art. 257 § 2 kk.

Nie wdając się w rozważania, czy przepis art. 257 § 2 kk jest przepisem kwalifikacyjnym czy nie, należy stwierdzić, że, kto zabiera innej osobie cudze mienie ruchome w celu przywłaszczenia, dopuszcza się występku z art. 257 § 1 kk i ulega karze z tego przepisu, a jeśli sąd uznaje kradzież, przypisaną oskarżonemu, za przypadek mniejszej wagi, wówczas to stwierdzenie sądu powinno znaleźć wyraz w samej sentencji wyroku (art. 369 p. a kpk) tak samo, jak i przepis, zezwalający sądowi na nadzwyczajne złagodzenie kary, tj. przepis art. 257 § 2 kk (art. 369 p. b kpk).

Aby orzeczenie sądu w omawianych sprawach było jasne, oraz zgodne z treścią art. 369 kpk, powinno brzmieć: „sąd . . . uznaje X-a winnym popełnienia występku z art. 257 kk, popełnionego w ten sposób, że dnia . . . . . w . . . . . zabrał Y-owi . . . . . w celu przywłaszczenia . . . . . , a zarazem uznaje przestępstwo to za przypadek mniejszej wagi . . . . .", albo „sąd uznaje X-a winnym zarzucanego mu czynu, stanowiącego występek z art. 257 kk, z tym, że przestępstwo to stanowi przypadek mniejszej wagi (z tym, że . . . . (np. drzewo to) . . . . zabrał z nędzy celem (ugotowania strawy)".

Druga część powinna brzmieć: „sąd skazuje X-a na zasadzie art. 257 § 2 kk na . . . . miesięcy (tygodni) aresztu".

W wielu sprawach okazuje się, że orzeczenie sądu jest prawidłowe, a jedynie karty karne są sporządzane wadliwie i niedbale.

Ministerstwo Sprawiedliwości przypomina wytyczne okólnika Nr 49/46 (Dz. Urz. Min. Spraw. Nr 5/46) i zaznacza, że kartę karną podpisuje sędzia i on jest odpowiedzialny za prawidłowe jej sporządzenie, wobec czego powinien dokładnie sprawdzać treść karty karnej, wysyłanej do Rejestru Skazanych.

Z akt sprawy wynika również, że sądy, ustalając dane co do tożsamości osoby, poprzestają przeważnie na wyjaśnieniach samych oskarżonych, które są niejednokrotnie nawet rozmyślnie fałszywe. Praktyka taka jest sprzeczna z przepisem § 14 rozp. z dn. 2 marca 1946 r. (Dz. U. R. P. Nr 9, poz. 70).

Ministerstwo Sprawiedliwości prosi Obywateli Prezesów oraz Kierowników Sądów Grodzkich o podanie treści tego okólnika do wiadomości sędziów i wzmożenie wysiłków, mających na celu podniesienie orzecznictwa sądów, co z kolei winno przyczynić się do podniesienia powagi i autorytetu wymiaru sprawiedliwości.

Ministerstwo Sprawiedliwości jest w szczególności zdania, że dokładniejsza praca instancyj odwoławczych i szersze stosowanie przez te instancje art. 75 i 76 u. s. p. powinny przyczynić się do zaprzestania powtarzania się omawianych uchybień.

Warszawa, dnia 26 marca 1947 r.

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajn
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr 8/47

w sprawie warunkowego zwalniania nieletnich z zakładów poprawczych.

Do Obywateli
Prezesów Sądów Apelacyjnych,
Okręgowych i Kierowników Sądów Grodzkich.

W związku z ogłoszoną dnia 25 lutego r. b. ustawą o amnestii (Dz. U. R. P. Nr 20/47) o najszerszym zasięgu spośród poprzednich tego rodzaju ustaw, wyłania się zagadnienie, dotyczące nieletnich, skazanych na umieszczenie w zakładzie poprawczym (art. 70 kk). Nieletni ci nie korzystają z dobrodziejstw art. art. 5, 6, 7 ustawy o amnestii, gdyż darowanie kary pozbawienia wolności odnosi się wyłącznie do kary aresztu lub więzienia i nie ma zastosowania do umieszczenia w zakładzie poprawczym, które za karę sensu stricto uważane nie jest. Zresztą art. art. 5, 6, 7 ustawy o amnestii uzależniają stosowanie amnestii od wysokości orzeczonej kary, podczas gdy umieszczenie w zakładzie poprawczym zawsze trwa do ukończenia przez skazanego 21 roku życia.

Ponieważ zagadnienie to nie może być rozwiązane w płaszczyźnie przepisów ustawy o amnestii, byłoby pożądane, aby sądy, zgodnie z intencją ogłoszonej amnestii, korzystały w jak najszerszym zakresie z uprawnień, które im daje art. 75 kk do stosowania warunkowego zwolnienia. Jest to tym bardziej rzeczą słuszną, że, wobec braku dostatecznej ilości zakładów poprawczych, nieletni przestępcy w praktyce nierzadko, zamiast w specjalnych domach poprawczych, przebywają w oddziałach więzień.

W związku z powyższym Ministerstwo Sprawiedliwości jest zdania, że nieletni nie powinni być w gorszej sytuacji, aniżeli przestępcy dorośli, którzy korzystają z dobrodziejstw amnestii.

Opierając się na wymienionych przesłankach, uważam za wskazane, ażeby sądy, kierując się interesem społecznym i duchem ustawy o amnestii — stosowały obecnie w szerszym zakresie warunkowe zwolnienie z zakładu poprawczego (art. 75 kk), zaś przy orzekaniu w sprawach nieletnich o przestępstwa, podlegające amnestii, miały na względzie wyżej przytoczone przesłanki.

Szerokie stosowanie art. 75 kk, które powinno stać się faktyczną sądową amnestią dla nieletnich, może mieć miejsce oczywiście tylko w takich sprawach, w których ustawa o amnestii w stosunku do dorosłych mogłaby mieć zastosowanie (ze względu na czas popełnienia lub rodzaj przestępstwa).

Warszawa, dnia 3 kwietnia 1947 r.

w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajn
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr 9/47

w sprawie stosowania przepisów prawa opiekuńczego (Dz. U. R. P. Nr 20 z 1946 r., poz. 130) i o postępowaniu przed władzą opiekuńczą (Dz. U. R. P. Nr 22 z 1946 r., poz. 140).

Do Obywateli
Prezesów Sądów Apelacyjnych,
Okręgowych i Kierowników Sądów Grodzkich.

Ministerstwo Sprawiedliwości stwierdziło, że w niektórych sądach od dnia wejścia w życie prawa opiekuńczego nie wszczęto ani jednej sprawy o ustanowienie opieki, w więk-

szości zaś sądów ilość tych spraw jest znikoma. Stan taki istnieje zwłaszcza na obszarach, na których przed dniem 1 stycznia 1947 r. obowiązywały przepisy Kodeksu Cywilnego Królestwa Polskiego i tomu X cz. 1 Zwodu Praw, i tym więcej zasługuje na uwagę, że w wyniku działań wojennych i eksterminacyjnej polityki okupanta niemieckiego na ziemiach polskich — ilość nieletnich, nie pozostających pod władzą rodzicielską, jest bardzo znaczna.

Ministerstwo Sprawiedliwości ustaliło przy przeglądaniu akt, że dotychczas nawet sędziowie nie spełniają nałożonych na nich obowiązków (art. 3 dekretu o postępowaniu przed władzą opiekuńczą) zawiadamiania o zdarzeniach, które są podstawą wszczęcia przez władzę opiekuńczą postępowania z urzędu. Szczególnie jaskrawo występuje to w sprawach karnych przeciwko nieletnim, którzy nie pozostają pod władzą rodzicielską, lub których rodzice doznają przeszkód, względnie dopuszczają się rażących zaniedbań w wykonywaniu tej władzy.

Inne osoby i urzędy, wymienione w art. 3 dekretu, na ogół nie wywiązują się należycie z tych obowiązków i stąd też obserwujemy społecznie szkodliwe zjawisko niedostatecznej ingerencji władzy opiekuńczej w sprawach, przekazanych jej kompetencji.

Celem zapobieżenia obecnemu stanowi rzeczy

1) proszę Obywateli Kierowników Sądów Grodzkich, by zwrócili się do wszystkich wymienionych w art. 3 osób, urzędów i organizacyj społecznych, działających na terenie powierzonych im okręgów — **z wezwaniem o nadsyłanie zawiadomień o zdarzeniach, pociągających za sobą konieczność ingerencji władzy opiekuńczej;**
2) przypominam Obywatelom Kierownikom Sądów Grodzkich o obowiązku wydania stosownych „zarządzeń", wynikających z art. XX przepisów wprowadzających prawo rodzinne (Dz. U. R. P. z 1946 r., poz. 53) i § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 11 czerwca 1946 r. (Dz. U. R. P. z 1946 r., poz. 162).

Dotychczasowa praktyka sądów grodzkich w zakresie prawa opiekuńczego nie wykazuje należytego zrozumienia przepisu art. 2 i 3 tego prawa. Wyraźnie bowiem zarysowują się tendencje do formalistycznego ujmowania zagadnień, zapoznawania momentów interesu społecznego i dobra osób, podlegających pieczy władzy opiekuńczej. Nadal przeważające znaczenie ma inicjatywa osób zainteresowanych, a ich wola decyduje zwykle o biegu sprawy.

Przy przeglądaniu akt spraw opiekuńczych stwierdzono, że do wyjątków należy badanie przez sądy kwalifikacji opiekuna (art. 10 p. 5 i art. 12 prawa opiekuńczego) oraz zainteresowanie się sądu losem poddanego opiece. Równie rzadko są stosowane art. art. 43—46 prawa opiekuńczego, aczkolwiek okoliczności wielu spraw uzasadniają celowość nadzoru władzy opiekuńczej.

Zezwolenia na zawarcie związku małżeńskiego (art. 6 § 2 prawa małżeńskiego) częstokroć bywają udzielane nieletnim w sposób, świadczący o tym, że sądy traktują to postępowanie jedynie jako czczą formalność.

Przy stosowaniu przepisów o przysposobieniu małoletnich i ubezwłasnowolnionych tak notariusze, jak i sądy, przeoczają przepis art. 78 § 3 prawa rodzinnego. W myśl tego przepisu spisanie stosownego aktu notarialnego nastąpić może po uprzednim zezwoleniu władzy opiekuńczej.

Poczynione przez Ministerstwo obserwacje nad sposobem stosowania przez sądy przepisów prawa opiekuńczego w ciągu krótkiego okresu jego mocy obowiązującej wywołują troskę, by utrwalenie się obecnej praktyki sądowej nie wypaczyło intencyj ustawodawcy, przyświecających mu przy regulowaniu tak istotnej dziedziny życia społecznego, jaką jest opieka nad nieletnimi, nie pozostającymi pod władzą rodzicielską.

Z tych względów proszę Obywateli Prezesów Sądów Apelacyjnych i Okręgowych oraz Kierowników Sądów Grodzkich, by okazali należytą dbałość o właściwy poziom orzecznictwa w zakresie spraw opiekuńczych.

Warszawa, dnia 10 kwietnia 1947 r.
w/z Minister Sprawiedliwości:

Leon Chajn
Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr 10/47

w sprawie terminowego ściągania i wpłacania dochodów budżetowych.

Do Obywateli
Prezesów Sądów Apelacyjnych,
Prezesa Trybunału Ubezpieczeń Społecznych,
Prezesów Sądów Okręgowych,
Prezesów Okręgowych Sądów Ubezpieczeń Społecznych oraz Prokuratorów Sądów Apelacyjnych i Okręgowych.

Ministerstwo Skarbu, w dążeniu do utrzymania równowagi budżetowej i nieuszczuplania środków na sfinansowanie inwestycji, zwróciło się do Ministerstwa Sprawiedliwości z prośbą o spowodowanie, aby preliminowane przez Ministerstwo Sprawiedliwości w po-

szczególnych miesiącach dochody były w rzeczywistości wpłacane do Skarbu Państwa.

Wykonanie tego zadania będzie możliwe, o ile Obywatele Prezesi i Prokuratorzy roztoczą specjalną kontrolę nad ściąganiem należności sądowych i grzywien, nad szybkim i energicznym tokiem egzekucji przy ściąganiu tych należności oraz nad terminowym przelewaniem wpływów na dochód budżetu Ministerstwa Sprawiedliwości.

Jestem przekonany, że Obywatele Prezesi i Prokuratorzy odniosą się z należytym zrozumieniem do tej dziedziny pracy i wydadzą potrzebne zarządzenia, a nad wykonaniem tych zarządzeń będą czuwać osobiście.

Warszawa, dnia 11 kwietnia 1947 r.

w/z Minister Sprawiedliwości:

Tadeusz Rek

Podsekretarz Stanu

OKÓLNIK Nr 13/47

w sprawie popularyzacji prawa osobowego, małżeńskiego i prawa o aktach stanu cywilnego.

Do Obywateli
Przewodniczących Komisyj Popularyzacji Prawa przy Sądach Apelacyjnych.

Główny Urząd Statystyczny zwrócił uwagę Ministerstwa Sprawiedliwości na wielką lukę, jaką wykazuje na terenie całego kraju rejestracja urodzeń, małżeństw i zgonów, co uniemożliwia prowadzenie racjonalnej i ścisłej statystyki — w skali ogólno państwowej — ruchu naturalnego ludności, a w dalszej konsekwencji — ustalenie przyrostu naturalnego i rozwoju ludności Polski na przyszłość.

Kwestia ta zahacza w niemałym stopniu również i o popularyzację prawa, a to ze względu na konieczność stałego popularyzowania wśród szerokiego ogółu odnośnych przepisów prawa osobowego, małżeńskiego i prawa o aktach stanu cywilnego i zachęcania ludności — w imię dobrze zrozumianego przede wszystkim jej własnego interesu — do sporządzania aktów małżeństw, urodzeń i zgonów przed urzędnikami stanu cywilnego.

Z powyższych względów Ministerstwo Sprawiedliwości prosi o zwrócenie uwagi na to, aby w prelekcjach, organizowanych przez komisje popularyzacji prawa przy sądach grodzkich, poruszano na przyszłość jak najczęściej, jeśli nie wręcz stale, wymienione wyżej zagadnienie, a to niezależnie od zasadniczego tematu, będącego przedmiotem prelekcji.

W szczególności, jeżeli chodzi o obowiązek zgłoszenia we właściwym czasie urzędnikowi stanu cywilnego faktu urodzenia (w ciągu 2 tygodni od chwili urodzenia) lub zejścia (w ciągu 24 godzin od chwili zgonu), należy powołać się na przepis art. 90 prawa o aktach stanu cywilnego, nakładającego karę grzywny na zaniedbujących dokonania powyższego obowiązku, a jeśli chodzi o obowiązek sporządzania aktów małżeństwa przed urzędnikiem stanu cywilnego, należy z całym naciskiem zwrócić uwagę na ujemne skutki, jakie spadają na kobietę i dzieci w razie niesporządzenia aktu małżeństwa (kobieta nie jest żoną w rozumieniu obowiązującego prawa, dzieci zaś nie są uważane za tzw. dzieci ślubne, a za pozamałżeńskie).

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

KOMUNIKAT

w sprawie podziękowania za akcję regulacji hipotek.

W dniu 1 lutego 1947 r. sądy zakończyły zakreślony przez Ministerstwo Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych pierwszy okres prac, związanych z przepisywaniem tytułów własności nieruchomości, przejętych na cele reformy rolnej.

Prace te miały objąć załatwienie 430.000 wniosków, dotyczących przepisania prawa własności na rzecz Skarbu Państwa i nadzielonych.

Na dzień 1 lutego 1947 r. załatwiono 96% ilości wniosków, złożonych przez urzędy ziemskie; na 4% spraw niezałatwionych składają się wnioski wadliwe lub złożone na krótko przed zakreślonym terminem, które zresztą w przeważającej większości zostały załatwione w pierwszej połowie lutego.

W związku z zakończeniem tych spraw Minister Sprawiedliwości otrzymał od Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych pismo o następującej treści:

„Rzeczpospolita Polska. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych L. Ur. 2. I. 5/171, Warszawa, dnia 3 kwietnia 1947 r. w sprawie regulacji hipotek.

Do Ministra Sprawiedliwości w miejscu.

Akcja regulacji hipotek gospodarstw, powstałych z parcelacji nieruchomości o pow. ponad 50 względnie 100 ha, przeprowadzona w ciągu krótkiego okresu około 4 miesięcy, dobiega obecnie końca. Wobec tego, że na szybkie wykonanie tej akcji, między innymi, wpłynęła także odpowiednia organizacja pracy w sądach oraz obywatelskie ustosunkowanie się ob. sędziów — pozwalam sobie złożyć podziękowanie Ob. Ministrowi, a za Jego pośrednictwem również podległym Mu sądom.

Jednocześnie pragnę zakomunikować Ob. Ministrowi, że, stosownie do planu prac, w roku bieżącym przewidziane jest zahipotekowanie 200.000 gospodarstw poniemieckich, w tym 100.000 gospodarstw na Ziemiach Odzyskanych. Minister (—) Kocioł".

KOMUNIKAT

w sprawie ustalenia ceny Kodeksu Postępowania Karnego.

Ministerstwo Sprawiedliwości komunikuje, że cena sprzedażna wydanego przez Ministerstwo Kodeksu Postępowania Karnego ustalona została w następujący sposób:

cena zasadnicza . . . . 150 zł

cena ulgowa dla władz, urzędów, instytucyj i zakładów państwowych . . . . 120 zł

cena ulgowa dla pracowników wymiaru sprawiedliwości . . . . 100 zł

KOMUNIKAT

w sprawie zamkniętych zakładów dla psychicznie chorych.

Na prośbę Ministerstwa Sprawiedliwości o nadesłanie wykazu zamkniętych zakładów dla psychicznie chorych, do których sądy mogłyby kierować osoby, co do których, stosownie do art. 79 i 80 § 1 kk, orzeczono skierowanie do takiego zakładu — Ministerstwo Zdrowia zawiadomiło, że zakłady takie znajdują się w następujących miejscowościach:

1) Tworki — woj. warszawskie,
2) Kocborowo — powiat starogardzki, woj. gdańskie,
3) Dziekanka — powiat gnieźnieński, woj. poznańskie,
4) Obrzyce — powiat międzyrzecki, woj. poznańskie.

KOMUNIKAT

w sprawie zarachowania opłat za mieszkania w budynkach, przez Skarb Państwa wynajętych.

Ministerstwo Odbudowy wydało w dniu 11 marca 1947 r. za L. dz. V./3—247/47 podległym Wydziałom Odbudowy zarządzenie o treści następującej:

Ministerstwo Odbudowy Dep. Administracji Budowlanej L. dz. V/3—247/47. Warszawa, dnia 11 marca 1947 r. Opłaty za mieszkania w budynkach przez Skarb Państwa wynajętych.

Do Urzędów Wojewódzkich (Wydziałów Odbudowy) na Ziemiach Dawnych i na Ziemiach Odzyskanych, Referatu Zarządu Nieruchomości Państwowych dla miasta st. Warszawy.

Zarządzeniem z dnia 27 października 1945 r. L. dz. 11920/45 ZKa—4—2 przypomniano, że opłaty za mieszkania pracowników państwowych w budynkach przez Skarb Państwa wynajętych powinny być ustalone według postanowień rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 82), zaś po ściągnięciu odprowadzane na dochód tego Ministerstwa, które imieniem Skarbu Państwa zawarło umowę najmu i z którego kredytów przekazywany jest czynsz najmu do rąk właściciela budynku.

Przepis ten był stosowany w warunkach istniejących przed dniem 1 września 1939 r., gdy odpowiednimi postanowieniami umowy najmu nakładano na właściciela budynku obowiązek przeprowadzenia własnym kosztem koniecznych robót remontowych.

W obecnych zmienionych warunkach, kiedy roboty te w budynkach wynajętych przeprowadzane są z reguły kosztem Skarbu Państwa, Ministerstwo Odbudowy w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu postanawia, że ściągnięte opłaty za mieszkania pracowników państwowych w budynkach wynajętych nale-

ży odprowadzać na dochód Ministerstwa Odbudowy w Dz. 3 § 21, względnie na terenie miasta st. Warszawy w Dz. 1 § 21.

W związku z tym Ministerstwo Odbudowy przypomina, że w myśl zarządzenia z dnia 22 listopada 1946 r. L. dz. V/3 1656/46 w sprawie opłat za mieszkania w budynkach państwowych, dla mieszkań w budynkach przez Skarb Państwa wynajętych należy sporządzać osobne miesięczne wykazy zainkasowanych opłat. Wykazy te powinny być opracowane analogicznie jak dla mieszkań w budynkach państwowych z tym, że wykazy dla każdego budynku (lit. A powołanego wyżej zarządzenia) w rubryce 1) powinny dodatkowo zawierać imię i nazwisko oraz adres właściciela budynku.

Ministerstwo Odbudowy oczekuje przedłożenia odnośnych wykazów za miesiąc kwiecień 1947 r., jak i dalszego regularnego ich przekładania za miesiące następne".

Powyższe podaje się do wiadomości i stosowania wszystkim władzom wymiaru sprawiedliwości, sprawującym zarząd budynkami, wynajmowanymi na cele sądowe oraz mieszkalne dla pracowników sądowych.

RUCH SŁUŻBOWY

OBWIESZCZENIA

o wolnych stanowiskach sędziowskich i prokuratorskich na terenie Ziem Odzyskanych.

MIEJSCOWOŚĆ	STANOWISKA										
	sędziowie apelacyjni	prezesi okręgowi	wiceprezesi okręgowi	sędziowie okręgowi	sędziowie śledczy	sędziowie grodzcy	prokuratorzy apelacyjni	wiceprokuratorzy apelacyjni	prokuratorzy okręgowi	wiceprokuratorzy okręgowi	podprokuratorzy okręgowi
Sąd Apelacyjny GDAŃSK											
Gdańsk	1		1					1			
Sopoty						1					
ELBLĄG			1	2	1					2	
Kwidzyń						1					
Malbork						1					
Sztum						1					
KOSZALIN			1	3	1	2				1	3
Bobolice						1					
Szczecinek						1					
SŁUPSK						1				1	
Sławno						1					
SZCZECIN			1			1					
Gryfin						1			1		
Dębno						1					
WAŁCZ			1	2		1				2	1
Choszczno						1					
Jastrów						1					
Lipiny						1					
Myślibórz						1					
Sąd Apelacyjny KATOWICE											
Nysa			1	2	1					2	
Grodków						1					
Niemodlin						1					
OPOLE				2						1	
Strzelce W.						1					
RACIBÓRZ					1					2	
Sąd Apelacyjny OLSZTYN											
EŁK			1	1		1				1	2
Do przeniesienia	1	—	7	12	4	22	—	1	1	12	6

MIEJSCOWOŚĆ	STANOWISKA										
	sędziowie apelacyjni	prezesi okręgowi	wiceprezesi okręgowi	sędziowie okręgowi	sędziowie śledczy	sędziowie grodzcy	prokuratorzy apelacyjni	wiceprokuratorzy apelacyjni	prokuratorzy okręgowi	wiceprokuratorzy okręgowi	podprokuratorzy okręgowi
Z przeniesienia . .	1	—	7	12	4	22	—	1	1	12	6
Gołdapa						1					
Olecko						1					
GIŻYCK					1	1					2
Bartoszyce						1					
Mikołajki						1					
Kętrzyn						1					
Pisz						1					
Rynie						1					
Węgorzewo . . .						1					
OLSZTYN					1						1
Dobre Miasto . . .						1					
Landsberg						1					
Licbark						1					
PASŁĘK				1	1	1				1	1
Orneta						1					
Sąd Apelacyjny											
POZNAŃ											
GORZÓW				2						3	
Słubice						1					
Sulęcin						1					
TRZCIANKA . . .				2		1					2
ZIELONA GÓRA .				1						1	1
Krosno Odrzańskie .						1					
Świebodzin						1					
Sąd Apelacyjny											
WROCŁAW											
BRZEG				1	1	1				1	
Strzelin						1					
GŁOGÓW			1		1	1				1	1
Szprotów						1					
Żary						1					
JELENIA GÓRA . .											
Lubań						1					
Lwówek						1					
Zgorzelice						2					
KŁODZK			1		1						
Nowa Ruda . . .						1					
LEGNICA				1	1				1	1	
Bolesławice . . .						1					
Złotoria						1					
Jawor						1					
Lubiń						1					
OLEŚNICA			1		1						
Milicz						1					
Namysłów						1					
Trzebnica						1					
ŚWIDNICA . . .					1	1					
WROCŁAW . . .											
Środa.						1					
Wołów						1					
Ogółem . . .	1	—	10	20	13	61	—	1	2	20	14

NOMINACJE, PRZENIESIENIA, ZWOLNIENIA.

Minister Sprawiedliwości mianował:

podprokuratorami

Ziembińskiego Tadeusza—asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Lublinie — podprokuratorem Sądu Okręgowego w Warszawie z miejscem urzędowania w Łowiczu 18.I.1947 r.

Druskiego Ignacego — aplikanta adwokackiego — podprokuratorem Sądu Okręgowego w Katowicach 5.III.1947 r.

Wiśniewskiego Zbigniewa—asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Poznaniu — podprokuratorem Sądu Okręgowego w Gorzowie 24.III.1947 r.

Steudena Michała — asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Olsztynie—podprokuratorem Sądu Okręgowego w Giżycku 27.III.1947 r.

asesorami

w okręgu Sądu Apelacyjnego w Katowicach:
Falkowskiego Jerzego 7.III.1947 r.
Muszelskiego Stanisława 13.III.1947 r.

w okręgu Sądu Apelacyjnego w Krakowie:
Pawłowskiego Antoniego 12.III.1947 r.
Zarako-Zarakowską Jadwigę 10.IV.1947 r.
Stańkę Józefa 11.IV.1947 r.

w okręgu Sądu Apelacyjnego w Poznaniu:
Siedleckiego Teodora 3.III.1947 r.
Bernandego Teodora 5.III.1947 r.
Hrycza Stanisława 5.III.1947 r.
Smigaja Józefa 5.III.1947 r.
Kowalskiego Zbigniewa 5.III.1947 r.
Dąbrowskiego Henryka 11.IV.1947 r.
Kaletównę Kazimierę 11.IV.1947 r.

w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie:
Ambroziewicz Zofię 5.III.1947 r.
Gurowską Marię 21.III.1947 r.

w okręgu Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu:
Przytułę Stanisława 27.III.1947 r.
Żychowicza Wiktora 27.III.1947 r.

przeniósł na inne miejsce służbowe:

Sądy Okręgowe

Starzyńskiego Witolda — sędziego Sądu Okręgowego w Jeleniej Górze — na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w Warszawie 10.IV.1947 r.

Gnatowskiego Bronisława — wiceprokuratora Sądu Okręgowego w Rzeszowie — na stanowisko wiceprokuratora Sądu Okręgowego w Toruniu z przydziałem do Oddziału Zamiejscowego we Włocławku 27.III.1947 r.

Siedzieniewską Marię Kazimierę — podprokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie — na stanowisko podprokuratora Sądu Okręgowego w Mławie 1.IV.1947 r.

Ferenca Adama — podprokuratora Sądu Okręgowego w Toruniu, Oddziału Zamiejscowego we Włocławku,— na stanowisko podprokuratora Sądu Okręgowego w Bydgoszczy 5.III.1947 r.

Lewenberga Bolesława—podprokuratora Sądu Okręgowego w Warszawie — na stanowisko podprokuratora Sądu Okręgowego w Łodzi 15.III.1947 r.

Nowaka Ryszarda — podprokuratora Sądu Okręgowego w Gliwicach—na stanowisko podprokuratora Sądu Okręgowego w Raciborzu 11.IV.1947 r.

Sądy Grodzkie

Dra Soleckiego Czesława — sędziego Sądu Grodzkiego w Przeworsku — na stanowisko sędziego Sądu Grodzkiego w Jarosławiu 15.III.1947 r.

Chadałę Feliksa—sędziego Sądu Grodzkiego w Janowie Lubelskim — na stanowisko sędziego Sądu Grodzkiego w Krasnymstawie 19.III.1947 r.

Fleszyńskiego Jerzego — sędziego Sądu Grodzkiego w Świdnicy — na stanowisko sędziego Sądu Grodzkiego w Warszawie 28.III.1947 r.

Lisewskiego Alfonsa — sędziego Sądu Grodzkiego w Kościanie — na stanowisko sędziego Sądu Grodzkiego w Zielonej Górze 2.IV.1947 r.

Słomińskiego Zygmunta — sędziego Sądu Grodzkiego w Ciechanowie — na stanowisko sędziego Sądu Grodzkiego w Sierpcu 11.IV.1947 r.

Patyńskiego Eugeniusza — sędziego Sądu Grodzkiego w Pinczowie — na stanowisko sędziego Sądu Grodzkiego w Tarnowie 16.IV.1947 r.

asesorów

Hałatkę Władysława — asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie — na stanowisko asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu 13.III.1947 r.

Olewczyńskiego Kazimierza — asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Toruniu — na stanowisko asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie 19.III.1947 r.

Bagińskiego Zdzisława—asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie — na stanowisko asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Olsztynie 10.IV.1947 r.

Sadlińskiego Stanisława—asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Warszawie — na stanowisko asesora sądowego w okręgu Sądu Apelacyjnego w Katowicach 16.IV.1947 r.

przeniósł w stan spoczynku:

Olszewskiego Maksymiliana—sędziego Sądu Grodzkiego w Pucku 17.XII.1946 r.

Maślaka Stefana — sędziego Sądu Grodzkiego w Ropczycach 25.II.1947 r.

Pykosza Jana — sędziego Sądu Okręgowego w Krakowie 3.III.1947 r. z ważnością od dnia 2.VIII.1945 r.

Maćkow Irenę — sędziego Sądu Grodzkiego w Sosnowcu 12.III.1947 r.

Dra Wójcika Zygmunta — sędziego Sądu Grodzkiego w Tarnowie 12.III.1947 r.

zwolnił:

Rosenkranza Henryka—podprokuratora Sądu Okręgowego w Legnicy 27.II.1947 r. z dniem 20.III.1947 r.

Gogolewskiego Jana—p. o. asesora sądowego i p. o. notariusza w Łowiczu 14.IV.1947 r.

Zmarli:

Dr Tylka Stanisław — sędzia Sądu Grodzkiego w Tarnowie 8.III.1947 r.

Weber Władysław — wiceprezes Sądu Okręgowego w Siedlcach 16.III.1947 r.

Kohen-Marcinkiewicz Stefan — sędzia Sądu Grodzkiego w Zgorzelcu 1.IV.1947 r.

LISTA KONSULÓW

którzy otrzymali upoważnienie do wykonywania czynności, przewidzianych w art. 18 i 19 ust. 3 ustawy z dnia 11 listopada 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 103, poz. 944).

Do wiadomości wszystkich władz i urzędów wymiaru sprawiedliwości.

1) Do stwierdzania zgodności odpisów z oryginałami dokumentów oraz do uwierzytelniania podpisów i znaków ręcznych (art. 18 p. 5 powołanej wyżej ustawy) otrzymali upoważnienie:

Sukiennik Jan — attaché Poselstwa R. P. w Kopenhadze.

2) Do sporządzania przekładów i stwierdzania zgodności przekładów z oryginałami dokumentów lub ich odpisami (art. 18 p. 5 powołanej wyżej ustawy) otrzymali upoważnienie:

Płoński Stefan — pracownik kontraktowy Wydziału Konsularnego Ambasady R. P. w Rzymie (dla języków: włoskiego, francuskiego i niemieckiego)

Martynowicz Tadeusz—II sekretarz Ambasady R. P. w Rzymie (dla języków: włoskiego, francuskiego, niemieckiego i angielskiego)

Koziołkowski Adam — urzędnik kontraktowy w Wydziale Konsularnym Ambasady R. P. w Belgradzie (dla języków: serbskiego i chorwackiego).

SPROSTOWANIE.

W Nr 3 Dziennika Urzędowego Ministerstwa Sprawiedliwości z dnia 15.III.1947 r. w treści: „Ruch służbowy — przeniesienia" — powinno być: „Fiebiga Władysława, sędziego Sądu Grodzkiego w Środzie, na stanowisko sędziego Sądu Grodzkiego w Zielonej Górze", a nie jak mylnie podano: „w Jeleniej Górze".

Tłoczono z polecenia Ministra Sprawiedliwości w Drukarni Ministerstwa Sprawiedl. w Warszawie

Cena 20 zł